1870. II. évfolyam. 187. (b) szám. Hétfő, szeptember 26.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Lópiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vetetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A népek akarata.

⊙). Csak ritkán teljesülhet a népek akarata.

Ritkán fejthetik ki teljesen erejöket a nemzetek.

Leginkább forradalmi időszakban, midőn a lelkesedés átalános, tünik ki, hogy mily óriási hatalom a nép, mely rendszerint elsodor maga előtt mindent, mi akaratának ellenáll.

Nem a féktelenség vad erejében óhajtjuk mi feltalálni a népek hatalmát, — mert a rosz irány sem egyesek, sem nemzetek cselekedeteiben nem helyeselhető, nem dicsérhető, és a rendes álapotok mérvadójául föl nem vehető.

Hanem a népszerü tárgy által, a nép előtt kedves intézmények iránt fellelkesült nemzeteknek kitartó, lankadatlan erejéről állitjuk, hogy csodákat mivel.

S ha a nemzetek folyvást jó, nemesirányban vezettetnének a kormányok által, a nép hatalma nagyszerü eredményeket fejthetne ki, ugy a társadalom bel életére; mint átalában az emberi jólétre és miveltségre vonatkozólag.

De a rendszerint önző kormányok a hatalmat, mit a népek akaratából nyertek, legtöbbször nemcsak nem a népek javára, sőt igen sokszor a népek érdekei ellen használják fel.

Innét aztán a sok zavar, a sok czivódás, egyenetlenség a nép és a kormány közt; innét az állandó katonaság, s nem a csend hanem inkább a hallgatórendszer fentartására irányzott politzájrendszer, mely oly átalánosan el van terjedve; innen ismét a tulságos adók hajtása, többnyire a népek érdekeitől eltérő czélok tekintetéből!

Csoda-e aztán, ha a mindig korlátozott, folyvást rendszabályozott népek végre, türelmet vesztve, kitörnek, és akaratukat érvényesitni törekszenek, a midőn az önkény korlátai, habár talán ismét csak kevés időre, szétromboltatnak?...

De a polgárosodás szelleme folyvást tartó előhaladásában végre fel nem tartóztatható.

Bár a napi események azt igazolják, hogy inkább a kormányok szitják a tüzet a népek ellenében, s a nép még most is folyvást legtöbbször kijátszatik; de a történelem lelke a tapasztalás folytán azt is szembeötlővé teszi, hogy a miveltség, felvilágosodás haladtával több-több tiszteletet kényszeritnek ki a népek a kormányoktól, a népakarat irányában, mint előbbi időkben, s a kormányok, önző czéljaik kivitele közben is kénytelenek népszerü sallangokkal fölczieczomázni azon intézményeiket, melyeket saját álláspontjukból a hatalom javára életbe léptetni szándékoznak.

Igy láttuk Francziaországban, a zsarnoki kormányrendszer mellett, az átalános népszavazatot, mint látszólag népszerü intézményt felhasználtatni a császári hatalom érdekében; miből ugy látszik, hogy elnyomni akarni, nyiltan megtámadni a nép akaratát nem látszott tanácsosnak; hanem meg kellett azt hamisitani.

Azonban magát is csalta vele a hatalom, mert a megvesztegetés folytán kinyert 8 millio szavazatból a poroszok elleni hadjáratban, a mi pedig még eléggé népszerü kezdeményezés lehetett volna más időszakban, — 10 százalék sem vettetett a sulyba a császári akarat mellett; mi miatt aztán a gyalázatos vereségek a nemzet becsületérzete és átalán minden érdeke töméntelenül szanvedett és szenved.

Másfelől pedig a sok rászedetés, az annyi izben szóval, tettel s minden kigondolható eszközzel megcsalatása után, türelmét vesztve, a franczia nép elébbvalónak tartotta saját zsarnoki kormányát s az abból élődő Napoleon uralkodóházat megsemmisiteni, mint a külső ellenséget legyőzni.

Mert jól tudta, hogy ha nem a zsarnok kormány, hanem a nép akarata lett volna irányadó, a jelen háboru sem idéztetett volna elő.

Jól tudta, hogy a zsarnok kormány alatt bekövetkezhető győzelem is a poroszok ellenében, belül az országban ismét csak az önkénykormány megerősitését, fentartását vonná maga után; vagyis a nép akarata továbbra is örökös kijátszásnak és megaláztatásnak lenne kitéve.

Ezért alakult az ideiglenes népkormány köztársasági irányzattal!

Vajha tartós lenne a franczia köztársaság; s a nép egyes kalandorok csúszómászó politikája ellenében fentartván szilárdságát, akaratának folyvást tiszteletet és érvényt tudna szerezni!...

Így láttuk Spanyolországban elnyomva a nép akaratát; mely aztán szabadabb mozgásnak indult; habár ma is korlátozva van saját kormánya által, mely a köztársasági mozgalmakat jónak látja, ki tudja, mi érdekből, rendszabályozni.

A darabokra szaggatott Olaszország népeinek akarata ime teljesült valahára az olasz tartományok egyesitése folytán; s közel látszik az idő, hogy e nagyszerü eseményt az olasz köztársaság megalakulása fogja követni.

Németország egysége hasonlókép a német nemzet századokon át fentartott és hőn ápolt kivánata volt; most már tettleg megalakult; s ime akarata ellenére hóditó politika érvényesitésére kényszerittetik; tán megalakuland a német császárság is, mire a nép előbb-utóbb a nagy német köztársaság megalakitásával felelend...

A népakaratnak a legujabb időkben bekövetkezett események által súlya, ereje, mindenesetre növekedett.

Az olasz nemzeti egység létrejötte, a pápai világi hatalom bukása, s ez által a sötétség fészkének világosság várává változtatása, a nagy német nemzet egygyélete: mind oly nagyszerü tényezők, miknek hatása csak évtizedek alatt lesz eléggé megbecsülhető azon kivánt eredményben, hogy Európa nem sokára általában szakitand az önkényuralommal, s felülemelkedik a népek akaratá!

— **Flórencz**, szept. 23. A kormány a római tartományokban a népszavazást szándékozik elrendelni. — Egy római küldöttség kérvényt fog átnyujtani a királynak a bekeblezés végett, a király a parlament helybenhagyásának fentartása mellett bele fog egyezni. — A parlament Rómába fogja átteni a fővárost. — A parlament 1871. év február havában fog összehivatni.

— **Bécs**, szept. 24. Thiers tegnap ide érkezett.

— **Flórencz**. szept. 24. A portugali követség palotájáról letépték a czimert. — Cadorna egy proclamatióban int a tüntetések ellen.

— **A jogászgyülés találkozási estélye**, szombaton este 7 óra után tartatott meg az „Uj világ“ termeiben. Horváth Károly, a buda-pesti ügyvédegylet elnöke üdvözlé a gyülekezetett, egyszersmind azon eszmét pendité meg, nem volna-e jó ezuttal már az elnökjelölt iránt is tanácskozni? miután a gyülekezet ebbe beleegyezett, Horváth Károly dr. Pauler Tivadar egyetemi tanárt és koszorus jogtudományi irót ajánlá a jogászgyülés elnöki székére. Pauler neve mindenféle lelkesedéssel fogadtatott, s igy megválasztása valószinü. Dr. Mandel Pál e jogászgyülés tagjait, Magyar János (ügyvéd Szegedről) a rendező bizottságot élteté. Lelkesedéssel fogadtatott Bogdány Lajos köszöntője, ki Deák Ferenczre, a nemzet jogainak „legnagyobb prókátorára“ emelte poharát.

Merénylet Ferencz József császár élete ellen! — Ő felségének Grátzból Bécsbe visszatérése előtt Bécsben átalánosan el volt terjedve a hir, hogy élete ellen a vasuton, ennek egyik részén a sineknek felszakgatásával, merénylet követtetik el. Az egész vonal hosszában biztossági őrök állittattak fel, s a vonalon, 5 perczczel az ő felsége vonatát megelőzőleg külön vonat járt elől. De nem találtak a gonosz szándéknak nyomára sem. Valakinek tetszett a hirt késziteni, s könnyelmüen továbbadni!

— **Király ö felsége**, a napokban lejöne Pestre, hogy jelen legyen egy nagy hadgyakorlaton, melylyel azok be fognak rekesztetni.

— **Katonai dolgok**. A közös hadügyminiszterium azon rendelete folytán, hogy az octoberben behivandó ujonczok a kiegészitési kerületek székhelyein képeztessenek ki, az őszi gyakorlatok befejeztével a Buda-Pesten állomásozó 6 ezred mindegyikétől 12 tiszt az ezredkiegészitési állomásaira indittatik. —

— **Róma**. szept. 24. Tegnap jelentékeny zavargások voltak a városban; papok és zuavok bántalmaztattak; több rendőr megöletett. A pápai jelvények mind letépettek. A pápa gyengélkedik, tegnap reggel sétát tett a vatikán kertjében.

— **Bécs**. szept. 24. A „Corr. Warrens“ kiemeli egy czikkében: A kormány az alkotmány terén áll, és egyetértésben van az ország határozó majoritásával, mely akkép kivánja az alkotmányt megváltoztatni, hogy a királyságok és országok nagyobb többsége kivánalmainak megfeleljen. A kormány ezen változtatást csak az alkotmány terén kivánja eszközölni. A kormány egyetlen alkotmányos törvényt sem sértett meg.

— **Bécs**. szept. 24. Thiers ma délelőtt Beusttal két óra hosszáig értekezett.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, szept. 26.

— Toul váracskának bevétele a legfontosabb esemény a harcztéren. Ezen erősségnek örsége 40 napon át hősiesen védte magát, s elég sok aggodalmat adott a poroszoknak; mert addig nem is lehetett Páris ostromlásához fogni, mig Toul el nem esik. Mig ellenben, a poroszok, ezen erősség elestével az egész összefüggő, a határszéltől egész Párisig vezető vasut birtokában jutván, munkálataikat jóval könnyebben folytathatják; s a nehéz lövegek, és hadiszerek szállitása megkönnyittetett, minélkül Páris lövetése sikertelen munka lett volna; a mi most már nagyobb eredménynyel folytatható, habár helylyel-helylyel szét levén rombolva a vasut egy vagy más ága, annak helyrehozása időbe telik.

Ha a béke biztositékai alább szállandnak, s Páris ostroma csakugyan megkezdetnék, — ugy látszik, hogy az délfelől fog történni, és pedig a legkeményebb támadás Jvryre fog irányoztatni: s ha Jvry bevétetnék, akkor Belleville irányában az egész fővonalat könnyen keresztül lehetne törni. — Sevres bevételének hire még nincs megerősitve; alkalmasint tévedésből irta ezt a távirda Sceaux helyett.

A paraszt portyázó csapatok sok kárt tesznek a poroszokban; különféle leshelyekből lövődöznek a poroszokra, kiválasztják czélpontokul a tiszteket. Már több eset adta elő magát, hogy az ily merényletek elkövetői elfogatnak, s felakasztatnak; rendesen bátran állják ki a halált, mintegy fanatisálva levén a honszerelem által.

Metzi tudósitások csodákkal határos dolgokat beszélnek Bazainról; ki mindenütt jelen van, éjjel és nappal, meglepi az öröket, nem ijed vissza semmi fáradtságtól, s bátorit, buzdit szünetlenül. Metz még sok élelmiszerrel bir s feladásról hallani sem lehet, mivel az egészségi állapot is kitünő.

A poroszok által még meg nem szállott megyékben forr a kedv, harczolni a hazáért; s ugy a községek, mint az egyesek minden áldozatra készek. Havre a fegyverekre engedélyezett 150,000 frankot 300,000-re emelte; Mayenne megye e czélra 350,000 frankot szavazott meg; igy megy ez a többi megyékben és városokban is! Csak késő ne legyen! Sarthmegye képviselete 40,000 nemzetőr felszerelésére $2\frac{1}{2}$ millio frankot szavazott meg.

Azon távirat igazvoltát és horderejét, hogy Párisban csatazaj hallatszott, még nem tudjuk megitélni.

Irtózunk a gondolattól, hogy ott bellázadás ütött volna ki!

Bécs, szept. 24. A „N. fr. Pr.“ irja: Itteni bankárokhoz Ferrieresből érkezett távsürgönyök jelentik: Párisban lövődöznek; puskaropogás vehető ki: okát nem tudjuk s gyanitjuk, hogy a fővárosban lázadás ütött ki.

Koppenhága, szept. 23. A franczia hajóhad — mely mintegy 20 hajóból áll — délről jöve d. u. $4\frac{1}{2}$ órakor az Aalsboecks-öbölben horgonyzott.

Ferrieres, szept. 23. Toul őrsége a sedani kapitulatió feltételei szerint adta fel magát.

Brüssel, szept. 24. Az „Indép. belge“ Wimpffen tábornoknak válaszát közli, Napoleon hadsegédének egy levelére. A válasz ezeket mondja: A császár Wimpffennek azon javaslatát, hogy az összes hadsereg mozdulata Carignan irányában rendeltessék el, és hogy ő maga menjen a csapatok közepébe — nem fogadta el, és a fehér zászlót Wimpffen előleges tudomása nélkül tüzette ki; egyidejüleg parlamentairt küldött el, és a tábornok óvását figyelmen kivül hagyá, mi által a franczia hadsereg utolsó offensiv mozdulatának kivitele meggátoltatott.

Berlin, szept. 24. Hivatalosan jelentik Ferriéresből e hó 23-ról: A párisi lapok bevallják, hogy a 19-diki csatában négy franczia hadosztály vett részt, kik teljes szaladásban vonultak vissza és rémületet idéztek elő a város belsejében. A lapok ócsárolják a sorcsapatokat, mig a mozgó nemzetőrséget dicsérik.

Genua, szept. 24. 500 garibaldista, kik utban voltak Marseillebe, a csapatok által elfogatott.

Tours, szept. 24. Párisi hirek jelentik: Bismarck az előzetes alkudozások feltételeiül kivánja: Elsass- és Lotharingiában az összes várak átadását, valamint Mont-Valerienét is. A franczia kormány ezen feltételeket nem tartja elfogadhatóknak.

A helyi kormány az ügyek állását egy az országhoz intézendő proklamatióban fejtendi ki; uj intézkedéseket teend a nemzeti védelem eszközeinek szaporitása végett; és az alkotmányozó gyülésbe való választások elhalasztatnának.

Mac-Mahon a kórágyon. Az „Union“ egy levelet tesz közzé Mária Magdolna nénétől, a ki Mac-Mahon tábornagyot Pourra-eus-Boisban ápolja. „Fogva vagyok, irja a néne, — Mac-Mahon tábornagy oly jól van, a mint ma csak lehet. Még soha sem láttam oly türelmes beteget, milyen a tábornagy ur. Nyolcz nap óta egy helyen fekszik, és lehetetlen ágyát megvetni. Ha bekötözik, semmi panasz sem hallatszik ajkáról. Nem hallani tőle fájdalmas szót, ha sebét, mely egész csipőjét áthatja, vagdalják. Akármit adjak vagy tegyek neki, mindig azt mondja: Jól van, kedves néne. Soha sem panaszkodik balesetei felett: ő megtevé, a mit tehetett, és másokról is ezt hiszi...

Bismarck gyermeke. Bismarck f. hó 16-án meauxi szállásán egy négy hónapos gyermeket talált ágyában. — A dolog igy történt. A meauxi főhadiszálláson a király az érseki palota belső szobáit lakta, Bismarck a hátsó földszintieket. Bismarck szobályából az ablakok a tág kertbe visznek, és ezen az uton sikerülhetett az illetőnek a gróf szobályába hatolni és a gyermeket ott letenni.

Esti 10 órakor egy értekezlet után viszszatért a gróf a királyi szobákból lakásába és mivel egész nap lovagolt, le akart feküdni, egyszerre valami neszt hall ágya mellett, mely mindig hallhatóbb lett; a gróf a nesz okát kutatta. — Felemelve az ágy takaróját, egy durva vászonba takart gyermeket talált az ágyában. — Mikor aztán megvizsgálták a gyermeket, egy levelkét találtak nála, melyre fel volt irva: „Férjem Sedannál elesett, nekem nincs kenyerem, és a kétségbeesés arra kényszerit, hogy egyetlen gyermekemtől megváljak. — A gyermek Vincze névre van keresztelve.“ — Az anyát felakasztva találták. A gróf, mikor ezt közölték vele, azt mondta! „Most még gyermekhez is jutottam, a király pedig katonához, a háboruban mindent el kell fogadni — még kis gyermekeket is.“ — A gyermek parancsra Berlinbe vitetett.

A békekötés nehézségei.

— A duló csaták után, midőn a jelen franczia-porosz háboru egyik legfőbb inditója megbukott, — oly jól esik hallani a béke megkötésére vonatkozó müveleteket!

De azonnal szembeötlenek egyuttal a nehézségek is, melyek a további vérontás megszünésének reménye elé tolakodnak.

Egyfelől a franczia ideiglenes kormánynak azon sajátságos helyzete, hogy az általa elfogadhatóknak tartandó föltételekre sem kötelezheti véglegesen a franczia nemzetet, hanem a végső megerősitést az octoberben összeülendő alkotmányozó gyülésnek tartja fen; — másfelől pedig a porosz kormánynak biztositékot követelő azon kivánata, hogy Páris erődei adassanak át a porosz hadseregnek — oly nagyszerü akadályok, mikép komolyan lehet félni attól, hogy a háboru tovább folytattatik; kivált midőn már Páris a porosz seregek által körülkerittetett.

Ezenkivül Bismarcknak azon kivánata, hogy a Németországot mindig fenyegethető Metz és Strassburg végleg Németország birtokába menjen át, — mi által Lotharingia a Moselig elszakittatnék Francziaországtól, — a franczia nemzetre oly föltétel, mit nemzeti szégyenérzet és gyalázat nélkül alig szenvedhetnének el; s ha még ily békekötésre lennének is kényszeritve a francziák, mi által területökből oly jelentékeny rész elszakasztatnék, — ismerve a franczia nemzet nemes büszkeségét, a megkötendő béke biztos alapra nem lenne fektetve; mivel a franczia nemzet csak az alkalomra lesne, hogy a meggyaláztatásával járó területveszteséget megboszulhassa.

Tegyük fel, hogy Páris erődei átadatnának biztositékul a poroszoknak a végett, hogy a netán létre jövendőelőleges békefeltételek az alkotmányzó gyülés által megerősitessenek: akkor Páris sorsa, menthetlenül át lenne adva a győző porosz seregnek; mivel Páris, erődeinek az ellenség által elfoglaltatása folytán, alig tarthatná magát néhány napig; s igy a mostani helyzetnél is sokkal rosszabb állapot állana elő a francziákra nézve; a mibe az ideiglenes kormány semmi kép sem egyezhetnék bele.

Más oldalról meg, ha a porosz kormány biztosíték nélkül kötné meg az előleges feltételeket, annak tenné ki magát, hogy azokat az alkotmányozó gyülés elvetvén, a fegyver szünet utján nyert időt a franczia nemzet, harczierejének edzésére fordithatná, s a poroszok győzelmeit nagyon is kétségesekké tehetné! —

Mindkét fél érzi e nehézségeket; s a békére kilátások azért szenvednek biztosság tekintetében. —

Ujdonságok.

* **József főherczegnek** szerdán városunkba érkezése alkalmára a városi hatóság megtette az intézkedéseket. Reméljük, hogy a programmot közlendi lapunkban a rendezéssel megbizott főkapitány Simonffy Imre, annyit előre is megsughatunk, hogy lesz fáklyászene is, és a dalárda közre fog müködni.

* **A szinügyegyleti közgyülés** tegnap délelőtt ment végbe, fájdalom! igen kevés számu tag résztvevése mellett. Mindössze harmincz és egynehányan voltak jelen, kik a nemes czélból alakult egylet iránt nem mulasztták el érdeklődésüket igy külsőleg is bebizonyitani. Óhajtandó volna, ha az a vállalat, mely évekkel ezelőtt több lelkes férfiu buzgalma folytán kezdeményeztetett, s mely eddigelé oly szép sikerrel folytatta pályáját ezután se veszitsen erejéből, sőt hatványozódjék az, hogy az eszme, mely lételt adott a szinügyegyletnek, minél inkább világitsa be városunk közönsége előtt a szellemi előhaladás áldásos utait. Egyébiránt hisszük, hogy habár tegnap annyian kimaradtak is, azért a távollevők figyelme nem hagyá érintetlenül e közgyülés eredményét. Ezek előrebocsátása után röviden vázoljuk a gyülés lefolyását. Elnök Kovács Lajos megnyitván a közgyülést, jegyző Tüdős József a választmány jelentését olvassa fel, melynek kapcsában a többek közt a szinház vagyonállása is érintetik. E vagyonállást az alább következő ujdonságunkban közöljük. — A jegyzői felolvasások után elnök tiszttársaival egyetemben lemond s az egylet pecsétjét a közgyülésnek átadja. Ez interregnum alatt korelnökké Tamási

---

TÁRCZA.

A tuilleriák legujabb titkai.

Regényes történet két kötetben.

Irta

CHATTERTON WILLIAM.

(Folytatás.)

Sőt még az alsó házban is voltak férfiak, kik daczára szabadelvü érzelmeiknek, s daczára annak, hogy Kossuthal, Ledru Rollinnal és Mazzinival a legbensőbb barátságban voltak, mégis igen nyiltan rokonszenveztek Napoleonnal, mint Cobden, Roebuck és John Bright. Maga a Times, e politikai szélkakas a hirlapok közt, az Orsini-féle merénylet alkalmával hasonlóképen Napoleon mellett kardoskodott.

Nem igy gondolkodott azonban a londoni nép. A City embereit kiveve nem volt itt Napoleonnak egyetlen barátja sem. A meetingekben mindenütt dühös philippicák tartattak ellene, és több hirlapban Orsini és Pierri, mint a szabadság mártyrjai istenittettek. Gyümölcstelen dicsőség, mely a szerencsétleneket már nem eleverítheté meg. Az angolok fel voltak lázzadva Napoleon ellen, hogy a két összeesküvőnek megnem kegyelmezett, miután a merénylet csak személye ellen volt intézve.

Ez időtájt Londonban több, ugynevezett vitatkozó clubb alakult, a melyek egyszersmind olvasó termek is voltak. Minden este valami politikai eszme tüzetett ott ki, s a felett szónoklatok rögtönöztettek.

Nem sokára Orsini merénylete után, az vétetett fel thémának „Vajjon bün-é a zsarnokgyilkolás?“ s bizonyos Mr. Bernard, egy franczia politikai menekült, később magántanitó Londonban, azon clubban egy beszédet tartott, melyben a hallgatóság előtt bebizonyitotta, hogy a zsarnokgyilkolás bizonyos esetekben nem hogy nem bün, hanem igen elismerést érdemlő cselekedet. Beszéde ugy volt tartva, hogy abból azt lehetett következtetni, hogy minden a szabadságért rajongó férfit felhiv Napoleon meggyilkolására. Miután azon beszéd nyilvános helyiségben tartatott, a szónoknak attól lehetett tartani, hogy Napoleonnak valami titkos angolkéme is meghallja azt és tudatni fogja azt a párisi rendőrséggel; a mint csakugyan ugy is történt a london-párisi Paketcompagnie egy hivatalnoka akkor tájt annyira lealacsonyitotta magát, hogy Napoleon kémjeinek szolgált; s Mr. Allsopot feljelentette, hogy az volt az, ki Orsininek a bombákat készitette, s hogy tudta volna azt, hogy azok mire fognak használtatni.

Ez időben Persigny volt a franczia követ Londonban, és a kapott utasitások szerint meglátogatta Palmerstont és Lord Russelt, s ezektől azon sértésért, mely császárján történt, elégtételt s a vétkesek megbüntetését kérte.

Ezen sértések azonban roppant módra felszaporodtak. Jersey szigeten, hol több franczia menekült lakott, Victor Hugó „kis Napoleon“-jának egy kiadásaban, s Ribeyrolles és mások a L'Homme hirlapban menydörögtek Napoleon ellen, s annak egyik ügynökét gróf D—t, Teleky gróf rettenetesen végigverte, s ez alkalommal a császár személye ellen is a legélesebb kifakadások-ban tört ki. Ugy hogy a mint a miniszterium parancsa a jersey hatósághoz megérkezett, mely a politikai menekültek kiutasitását rendelte el, a hatóság a politikai menekülteket tüstént ki is utasitotta, s azok akkor Gnersey szigetre költöztek át.

A londoni szabadelvü lapok alig értesültek a republicanusok kiutasitásáról, a mint a bosszankodás, e felett valódi viharszerüleg tört ki, és sem a császárt, sem annak kormányát nem kiméltèk meg. Ezen kivül Pyat Felix két levelet tett közé röpirat alakban, az egyiket Viktoria királynőhöz, melyben szemrehányásokat tesz neki, hogy mi módon alacsonyithatta le magát annyira, hogy Napoleonnal barátságot kötött. A második levél Walewskyhez volt intézve, és sokkal élesebb hangon volt irva, s különösen azon a helyen, hol megemlittetik, hogy X. Károly egy postakocsin, Lajos Fülöp pedig egy szeméthordó szekeren távoztak Parisból. „Tudja ön?“ folytatja aztán, hogy minő alkalmatossággal fogja önnek császára Párist elhagyni? Egy taligán.“ Igen két értelmü kifejezés ez, mert az elitélteket is taligán szokták szállitani a nyaktilóhoz.

E többszörös bosszantás végre már az angol minisztereknek is erősnek tetszett, s a Marylebone-i rendőrfőnökhöz parancs menesztetett, hogy minden előtt Bernard, ki a zsarnokgyilkolásról predicált, fogassék el. Ezt a miniszterium igen meggondolatlanul cselekedte, s hü szövetségesét szörnyü nagy szégyentől és fiascotól kimélte volna meg, ha tudatja Persignyval, hogy a polgári törvényszéket s a békebiróságot nem lehet Angliában átugorni.

Igy is történt, mert a mint Bernard éjjel elfogatott, s másnap reggel a Bow Streeti törvényszék elébe vitetett, a hir apok már oly lármát ütöttek, hogy a törvényszéki teremben a hallgatóság majd agyon nyomta egymást, s a mint a franczia követ császárja nevében előadta a vádat, a törvényszék nem tartotta azt oly fontosnak arra, hogy Bernard elitéltessék, hanem tüstént szabadon bocsátották.

Ehhez járult még, hogy a jersey szigeti előljáróság eljárását az összes sajtó a leghatározattabban kárhoztatta, s a hatóság levelet intézett a menekültekhez, melyben nekik az által, hogy kérelem nélkül felhivattak a visszatérésre, a legfényesebb elégtétel adatott.

És mindezen eseteket egy olyan zárta be. mely a többinek feltette a koronát. Napoleon és Persigny rá vették Palmerstont, hogy az az idegenek billjét a parlament elibe terjesztette. E szerint minden idegen ki lett volna utasitva Angliából, vagy valahova bellebbezve. A nagy többség, mely az első olvasásnál a billre szavazott, azt engedé Palmerstonnak reményleni, hogy az keresztül fog menni. De a Hyde parkban nagy meetingek tartattak, s ezek kissé ráijesztettek a parlamenti tagokra, s a bill, s vele együtt lord Palmerston megbukott.

L.

Az önkéntesek.

Palmerston ministeriuma bukásával, mely ministeriumnak lord Clarendon is tagja volt, kezdték belátni a tuilleriákban, hogy ilyen módon az entente cordiale által, Angolországgal semmire nem lehet menni, s nem is lehet csodalkozni azon, hogy a császárt az rettenetesen boszantotta. Hát az a perfid Albion, az a tenyeres talpas John Bull, az a szatócs nép merészli őt folytonosan ingyenélő hazátlan sehonnaik által sértegetni hagyni? Ez jobban fájt neki, mint Orsini bombái, és a császár, ki corsicai természetét megnem tagadhatta, valamit érzett magában, a mit vendetta traversanak neveznek a sziklás szigeten, s arra gondolt, hogy megboszulja magát, s megbünteti a szemteleneket.

A londoni miniszterium s hatóságok felett nem rendelkezhetett, annyival inkább rendelkezhetett a francziák felett, s ezek elég következetlenek voltak, mindent tenni, mit ő parancsolt.

(Folytatása következik.)

Károly választatik meg; ezután az eddigi hivatalnokok közfelkiáltással mindnyájan megválasztattak és pedig ekként: elnök Kovács Lajos polgármester; jegyző Tüdős József; pénztárnok Vecsey Viktor. Következett a szavazás a 25 választmányi tagra, mi az alábbi eredménynyel történt meg: Komlóssy Imre, Simonffy Imre, Ármós Bálint, Molnár György, Harsányi Gábor, Laki Lajos, Kiss Sándor, Oláh Károly, Sápi Sámuel, Kiss Lajos, Simonffy Sámuel, Szepessy Gusztáv, Popper Alajos, Telegdi László, Álibán Mihály, Karap Mór, Varga Lajos, Fráter Imre, Baranyi Miklós, Kola János, Dalmi Károly, Kacskovics Iván, Kaffka Károly, Veres László, Gelenczei Pál. Póttagok: Szathmári Sándor, Szabó Bálint, Rácz György, Tamássi Károly, Borsos Ferencz, Buzás Pál. A választások ily rendben megtörténvén, a gyülés egy negyed 1-re feloszlott.

* **A debreczeni szinház** 1869—70-ki idényének eredménye. Vagyonállás 1870-ik év junius 30-ik napján, az eredeti bekerülési árakban felvéve: Diszitményekben 1866—67. szini idényről 6126 frt 88 kr., 1867—68-ról 3434 frt 79 kr., 1868—69-ről 3528 frt 7 kr., 1869—70-ről 2240 frt 40 kr., össz. 15,330 frt 14 kr. — Könyvtárban az 1866—67-ik évi szinidényről 2429 frt 16 kr., 1867—68-ról 1123 frt 86 kr., 1868—69-ről 1467 frt 43 kr., 1869—70-ről 797 frt 90 kr., össz. 5818 frt 35 kr. — Ruhatárban az 1866—67-ki szinidényről 3184 frt 49 kr., 1867—68-ról 860 frt 69 kr., 1868—69-ről 1934 frt 70 kr., 1869—70-ről 1015 frt 1 kr. össz. 6994 frt 89 kr. — Előlegekben az 1870—71-ki szinidényre 2587 frt., hátralékban az 1869—70-ki szinidényről 507 frt 04 kr., az 1866—67-ről 34 frt 94 kr., az 1867—68-ról 60 frt., össz. 94 frt 94 kr., főössz. 3188 frt 98 kr., készpénzben 15 frt 84 kr., Szinházi kölcsönkötvényekben 2 drb 100 frtos, 1 drb. 25 frtos, össz. 125 frt, főössz. 140 frt 84 kr., = 31,473 frt 20 kr. — A debreczeni szinház 1869—70-ik évi mérlege 1869-ik évi julius 1-ső napjától 1870-ik év junius 30-ik napjáig: Bevétel: 1869-ik évi julius 1-én volt maradvány 275 frt 44 kr., bérlet előtti 16 előadásból 5126 frt 15 kr., 1-ső bérlet alatti napi bevételek 3459 frt 30 kr., II-ik bérl. a. bevételből 3548 frt 10 kr., a III. alattiból 3416 frt 35 kr., a IV. alattiból 4240 frt 25 kr., az V. alattiból 6481 forint 25 kr. a VI. alattiból 5576 frt 45 kr., a VII. alattiból 3994 frt 95 kr., a VIII. alattiból 4851 frt 10 kr., össz. 40,693 frt 90 kr. — Egész szinidényre előre fizetett bérletből 5267 frt 50 kr., I. bérletből bejött 723 25frt kr., II-ból 746 frt., III-ból 676 frt 50 kr., IV-ből 632 frt 50 kr., V-ből 676 frt 80 kr., VI-ból 475 frt 25 kr., VII-ből 422 frt 50 kr., VIII-ból 635 frt 5 kr., össz. 10,255 frt 35 kr. — Kamatbeli bevételek 13 frt 50 kr., vegyes bevételek 507 frt 39 kr., szinlapbérletből 346 50 kr., össz. 867 frt 39 kr. — Nyugdijra 1518 frt 73 kr. — Szinészek által előlegtörlesztés fizettetett 1866—67-ki szinidényről 25 frt 1869 — 70-ikévről 5107 forint 30kr. frt., össz. 5132 frt 30 kr. = 58,743 frt = 11 kr. — Kiadás. Diszitményekre 2240 frt 40 kr., Könyvtárra 797 frt 90 kr., ruhatárra 1015 frt 1 kr., össz. 4053 frt 31 kr. — Előleg szinészeknek az 1869—70-ki szinidényre 2611 frt 34 kr., az 1870—71-kire 2587 frt., 5198 frt 34 kr. — Havifizetésekre 35,997 frt 25 kr. — Előadások napi költségeire 6643 frt 37 kr. — Városi kölcsöntörlesztésre 2000 frt., annak kamatjaira 840 frt., össz. 2840 frt. — Vegyes kiadásokra 2351 frt 27 kr. — Nyugdijra a takarékpénztárba 1518 frt 73 kr. — Kiegyenlités, készpénzben 157 frt 84 kr., 2 drb 100 frtos, 1 drb 25 frtos, össz. 140 frt 83 kr. = 140 frt 84 kr. — Főösszeg 58,743 frt 11 kr.

* **Szüreteink** következőleg fognak megtartatni: 1. okt. 6—7-én a csapó-kertben, 2. okt. 12-én téglás, varga, homok, Széchenyi- és tóczós kertben. 3. okt. 14—15-én sesta, uj, köntös, posta, csige, vén és boldogfalvai kertekben. 4. okt. 17—18-án hatvan utczai kertben. (A hegyi szüretek okt. 17. kezdődnek.)

* **P. Nagy Sándor nyilvános magánnyelvtanodája** folyó évi október 1-én nyittatik meg; beiratások addig folyvást elfogadtatnak egész október közepéig, naponként d. e. 11—12 órakor, ugy darabos utczán 1057. szám alatt. Tanittatnak ez intézetben a német, franczia, angol, olasz és spanyol nyelveken kivül kereskedelmi tudományok is. Felvétetnek tanonczok mindkét nemből, idegen ajkuak is gymnasiumi ismétlésekre. — Hölgyek, kik társas tanitásban kivánnak részesülni, az intézeten kivül is nyerhetnek oktatást.

* **A kertészeti egylet** igazgató választmánya f. hó 22-én tartott ülésében két nevezetes határozatot hozott. Először ugyanis kimondotta: hogy a főikola fáskertjét, melyet tiz évig használt, ugy hogy azért évenkint csak egy aranyat fizetett a birtokjog elismeréseül, most már köszönettel visszabocsátja annak használatába, de két táblát nemesitésre alkalmas magonczokkal beültet, s annak gyámolitását továbbra is fentartja magának, másodszor: Kovács János tagtársnak inditványára egy borászati szakosztályt állitand az ebbe önként vállalkozó tagtársakból, mely müködését még ezen évben, még a szüretek alatt már megkezdje. Még ezen szakosztály müködési köre nincsen ugyan megállapitva, azt maga a szakosztály fogja megállapitani, a midőn azt majd lapunkban közölni fogjuk; ugy sejtjük azonban, hogy fajborok készitése által biztosan felakarja ösmerni, melyik borszőllő ád a debreczeni talajban legjobb bort; hogy a szüretelésnek, borforralásnak, lehuzásnak, szóval a borkezelésnek melyik módja nálunk legjobb; végezetre, hogy a különböző szőllőfajok érési és eltarthatási idejének megfigyelésével, a különböző szőllőskertekben eszközölt mustmérésekkel, stb. statisztikai adatokat akar gyüjteni. Adjon isten jó sikert ezen uj vállalatnak is! Előre! csak mindig előre, derék egylet!

* **Kimutatás** a dalárdának f. hó 23 án tartott házi hangversenye bevételéről. 143 drb 30 kros belépti jegyért 42 frt 90 kr., Felülfizetések név nélkül 2 frt 20 kr., Schenk Ede ur 70 kr., Sebők László 70 kr., Gondy Károly 60 kr., Kiss Imre 30 kr., Szép Lajos 1 frt 40 kr., Márton Lajos 1 frt., dr. Sárosy 20 kr., Komlossy Imre 30 kr., Vadon Sándor 50 kr., Komjáthy Istvánné 30 kr., Komjáthy Piroska k. a 30 kr., össz. 51 frt 40 kr., ebből a költségek levonatván, maradt 45 frt 20 kr. Debreczen, 1870. szept. 23. Kubinyi Kálmán, pénztárnok. Komjáthy László, rendező.

* **Az intendansválasztás** holnap fog megtörténni.

* **Szinházunkban** mult szombaton az előadások kezdetöket vevén, lapunkban a szinházi szemlének rendes rovatot fogunk nyitni. Ma már a „Bánk bán" tegnapelőtti s a „Szép Heléna" tegnapi előadásának birálatát kellett volna hoznunk, de az, hely szüke miatt kimaradt. Midőn ezt felemlitenénk, egyszersmind nem hallgatjuk el azt sem, hogy szemlénkben igyekszünk nézetünket elfogulatlanul tolmácsolni s általában a szinház körében felmerülő eseményeket lehetőleg hiven, minden mellék tekintetek nélkül, a tárgyilagosság mellett maradva hozni nyilvánosság elé.

* **Sulyán Ferencz**, nálunk is előnyösen ismert mérnök és épitész lesz az északkeleti vasut állomásfőnöke Debreczenben. Ismerőinek, s barátainak kedves hir, az ügynek hasonlóképen nyereség!

* **Az a fabódé**, mely már oly sokszor meg volt énekelve e lapokban, hatvan utcza végén még most is ott kuttog, az országut torkában levén, nem egyszer bokrositja meg a fogatok s paripákat a miatt, hogy a bódé elibe minden féle lomdarabot kiraknak. Kinek gondjai közé tartozik az, hogy az ily életveszélyt előidézhető botránynak s az ut elállásának véget vessen? — Vagy nem akarja azt senki meglátni? — Felkérjük a kapitányi hivatalt, hogy azt a fabódét vagy egészen pusztittassa el onnan, vagy legalább az ut közepéről tétesse félrébb! Nem ártana néha, ugy minden héten, szemlét tartani a város utczáin, egészségi és szépészeti tekintetekből, mint Csorba tette, mikor polgármester volt! Van e városnak elég fogata. Vagy mire is tartjuk azokat? (Beküldetett)

* **Sürgönyforgalom** a debreczeni főtávirdai állomáson szeptember 26-án a pénztárnál felvétetett sürgöny 63 db, megérkezett és kézbesittetett 75, felvett 441, kiadatott 441, öszszesen 1020 — Szeptember 23-án: 42 drb, megérkezett és kézbesittetett 71 drb, felvétetett 263 drb, kiadatott 263, össz. 639 drb. — Szeptember 25-én, felvétetett 51 drb, megérkezett s kézbesittetett 43, felvett 296, kiadatott 296, összesen 686 drb. Dobrovszky.

* **Meghaltak** Szept. 20. Hatvanu. Balogh István 12 napos ránggörcsben; szept. 21. hatvanu. Kállai András l. Zsuzsánna 10 hónapos ránggörcsben; közkózházban Nagy Bálint 28 é. toroklobban; piaczu. Gyökös Gábor l. Mária 7 hónapos ránggörcsben; szept. 22. piaczu. Ballai András 82 éves elgyengülésben; pfiau. Zöld Ferencz 52 é. szivtágulásban; czeglédu. Toroczkay Rozália 25 é. méhlobban; pfiau. Vasvári Jénos l. Juliánna 4 hónapos aszkórban.

Róm. kath. szept. 16. Kocsis József l. Juliánna 1 é. sorvadásban; szept. 17. Simig Sándor l. Gizella 9 hónapos aszkórban; szept. 19. Patikárus Matild Boka Józsefné 20 é. gümőkórban; szept. 23. Fehér Hermanné Kleinlein Mária 35 é. gümőkórban.

Fővárosi értesitő.

** A budai ének és zeneakademiának 40 férfi tagja b. Augusz Antal ur barátságos meghivása folytán Szegszárdra rándul, hogy ott az egyházi ünnepély alkalmával Liszt Ferencznek ez ünnepélyre irt nagyszerü szóhangos (vocal) miséjét adja elő.

** A budai izraeliták egy része külön felekezeti egyletté akart alakulni és szertartásait egy magánházban végezni. A hatóság azonban megtiltá ez uj szervezkedést.

** Szana Tamás „Szépirodalmi Közlöny"-ére az előfizetési felhivás ismét kibocsáttatott. E lap eddigi fennállása óta a fővárosi irodalmi körökben tekintélyt vivott ki magának, a mit eléggé bizonyit az, hogy a legismertebb irók csoportosulnak körülte. Hogy e szép vállalat minél nagyobb mérvben közelithesse meg czélját, mely nem más, mint a müveltebb köröknek oly lapot nyujtani, mely mind gondosan megválasztott szépirodalmi tartalmát, mind kritikai és szépmüvészeti részét illetőleg, a külföldi hasonirányu vállalatokkal versenyezhessen: anyagi támogatásra van szükség, és midőn ezt ily nyiltan kimondjuk, egyszersmind hisszük is, hogy a közönség müveltebb része nem mulasztja el áldozatkészségét kimutatni ott, hol egy derék iró s szerkesztő sikeres buzgalmával az irodalomnak s közvetve a közönségnek tesz ily méltánylandó fényes szolgálatot. A „Szépirodalmi Közlöny" előfizetési ára évnegyedre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt.

** Kvassai Ede „A hol az ember kezdődik" czim alatt két kötetes regényt irt, mely október elején fog megjelenni.

** Ujdalmü. A nemzeti szinház zenekarának első fuvolása, Nikolics Sándor, operát ir, melynek szövegét Szigligeti „Gritti" czimü drámája után, Paulai késziti.

A felvidékről.

IX.

1870. szept. 26.

** Tél van. Havaznak a fellegek. Fehér lepel boritja a vidéket. És a fagyasztó szél vad üvöltésébe vegyülnek a felvidéki szegény nép keserves panaszai. Van elég okuk a siránkozásra. A természet pusztitó háborut visel ellenök. Már eddig is felemészté a tél vas foga mezei terményeik nagy részét.

A Szepesség főterményei a krumpli, árpa só, zab. Itt rendesen elkésik a természet, őszre esik — olyan, a milyen — nyár, de most a nyarat átugrotta az idő kereke. — Tél van. — A föld még keblén tartja áldásait, mindössze is az árpából van letakaritva, bár ennek is egy része lábán van; a zab még nem érett meg a levágásra; a borsót zölden megvette a hideg; a krumpliból lehetne valami, ha jó idők járnának. De itt már tél van. Megsemmisülés vár a különben is szüken termő határra. Az idő emészti fel a munkás nép keserves fáradságának silány jutalmát is. Nagy okuk van tehát a felvidékieknek a buslakodásra.

Ha már ujdonságokat irunk, megemlékezünk egy ritka madárról, mely csak most tünt fel itt. Az a csunya föveg, melyet közönséges emberi nyelven figarónak neveznek, még eddig nem igen láttatta magát szepességi városunkban; azonban a tél beálltával itt is tünedeznek fel divatmajmok, kik a minden czélszerüség nélküli idegen viseletet oktalan feltünési vágyból megakarják honositani, szép nemzeti öltönyünk rovására, melyhez a felvidék jó érzelmü értelmisége mindig ragaszkodott. Az meg boszszantó nevetséges, hogy Felkán egyedül, egy protestáns nép-tanitó visel figarót.

A napi események iránt itt sem maradtak érzéketlenek a polgárok, a rokonszenv már teljesen meghült a poroszok iránt, s a távolbeli jó kivánatot a franczia köztársaságnak óhajtja mindenki. No de mindez egyéni dolog; mai nap már nem verhetnek békót a gondolatra.

Sokkal fontosabb esemény az, hogy a szepességi városokban egy kiáltvány kering, melyben a szabadság nemes keblü barátai felszólittatnak, hogy sorakozzanak a franczia függetlenség kibontott zászlója alá, törjék meg a népeket leigázó zsarnoki hatalmat, menjenek segitségül a köztársaság nagy eszméjeért küzdőknek. Az emberiség közérdeke, a népszabadság nevében szól a felhivás. Nem tudjuk, lesznek-e, kiket nemes rokonszenvük a harczosok közé menni ösztönöz. Annyi bizonyos, hogy a felvidéki ifjuság tud lelkesülni minden nagy és szép eszméért, megmutatta azt már több alkalommal. Különösen a kézsmárki tanuló ifjuság szokta a zászlót elől lobogtatni.

Más baja is van a Szepességnek. Már most is csalatkoztak a vasutban, pedig még csak nyoma látszik. A kassa-orderbergi vasut itt fog keresztülmenni, s egy állomás Poprád, Felka, Szepes-Szombat, Matheócz, és Mihályfalva szepesi öt város közelében Poprád alatt lesz. Eleintén megigértetett — legalább a hir beszéde szerint, hogy itt másodrendü nagy állomást épitenek, mely a terjedelmes vidék igényeinek megfelel, most azonban tudtokra adatott, hogy Poprád csak öt perczes állomás lesz. Egyébiránt itt mindenki azt hiszi, hogy ezen vonal egy év mulva át fog adatni a közforgalomnak. Már sokan hallani is vélik a gőzös éles fütyölését. Óh bár csak mi is hallanók! Akkor hisszük, ha látjuk. Az igaz, hogy folytonosan dolgozgatnak rajta a munkások, de mily óriási feladatok várnak még itt az épitőkre, mig a sziklás hegyek csoportozatain keresztül vágnak!?

A „Debreczen"

eredeti magántáviratai.

= **Bécs, szept. 26. Toursból több csapatmozgalom, mely előre látható volt, jeleztetik.**

= **Brüssel, szept. 26. Párisból e hó 25-ről jelentik, hogy az eröditvények Kiplay-nak, egy amerikainak vezetése alatt fegyvereztettek fel. Azon nem eléggé erődi tett szakasz, mely a Valerien eröd től St.-Deinsig terjed, minatorpedekkal láttatott el.**

= **Bécs, szept. 26. A birodalmi tanács Rechbauernek az elnökválasztásra vonatkozó elnapolási inditványát elvetette, s a névszerinti szavazás megkezdődött.**

= **Tours, szept. 25. Trochu egy napiparancsban dicséri a tüzérséget, mely roppant károkat okozott az ellenségnek, megróvja az első zuáv ezred magatartását. Az ostromállapot (hol?) megszüntettetett. Trochu szemlét tartott a St Denis eröd védmüvei felett, s azokat kitünő állapotban találta. Az ellenség erősebb tömegekben nyomul elő a seunei utakon, az ellenséges kenjáratok St. Cloudban.**

Délutáni posta.

— Berlin, szept. 25. Favre és Bismarck között szept. 19 és 20-án értekezletek folytak egy fegyverszünet feltételeiről, hogy az alkotmányozó gyülés egybehivása lehetségessé tétessék. — Bismarck követelései Strassbourg, Toul és Verdun átadására szoritkoztak, hogy igy a német hadsereg élelmezése biztositassék. A párisi kormány e feltételeket szept. 23-án elvetette. Bismarck nem követelte a Mont-Valerient.

— Toul, szept. Toul kapitulatiója által 109 tiszt, 2240 ember, 120 ló, a mozgócsapatok egy sasa, 197 érczágyu, 3000 lőfegyver, 3000 kard, 500 vért és jelentékeny lőszer és élelmi készlet esett a németek kezeibe.

— Tours, szept. 25. A departementekből érkezett hirek arról tanuskodnak, hogy a kormány kiáltványa nagy lelkesedéssel fogadtatott. Mindenütt fegyvert kivánnak.

— Orleans, szept. 24. Pithiviers-t 3009 porosz tartja megszállva. Beauvaisból jelentik szept. 24-éről: Tegnap egész napon nagy harcz volt Pontoise Isle Adam mellett; számos menekülő érkezik a departementokba. Mindenki fegyvert ragad.

— Tours, szept. 24. Az átalános municipalis választások, a poroszok azon határozata folytán, hogy a háborut folytatják, elnapoltattak. — A oursban Tszékelő nemzeti védelmi kormány kiáltványt bocsátott ki Francziaországhoz, melyben mondatik: Favre a porosz főhadiszállásról az ellenségnek következő nyilatkozatával tért vissza: Poroszország folytatni akarja a háborut, és Francziaországot másodrendü hatalommá akarja degradálni azáltal, hogy Elsasst és Lotharingiát Metzig meg akarja tartani. Poroszország bátorkodik a fegyverszünet feltételeiül Strassburg és az egész Mont-Valerien átadását követelni. — Páris a végsőig el van keseredve, és inkább saját romjai alá temetkezik, hogysem ily szemtelen igényeket teljesitene. Az ily követelésekre nincsen más válasz, mint a végletekig menő küzdelem. — Franczia ország elfogadja e harczot, és számit minden gyermekére.

— Chartres, szept. 24. szept. 25-éről Párisból érkezett hirek jelentik: A lakosság magatartása jó. Erélyesen el van határozva a védelemre. Egész napon át szerencsés csatározások folytak.

KÖZGAZDÁSZAT.

e. Debreczen, sept. 26. A heti sertésvásár lanyha volt, sertés ugy sovány mint hizott elég sok volt, s kevés kelt el, nyomott árak mellett.

Az előhetivásár igen népessé gyült fel, tetemes mennyiségü életfélét szállitottak, az árak emiatt 40—80 krral alább szálltak. A mai és holnapi izraelita ünnepek végett, az üzérek nem vásárolhatván, a magánszükségletre vásárlóknak kedvez a szerencse, az ótengerinek mivel a mult heteken felszökkent az ára, mára Szathmár felől több szekérrel hoztak, s köble 7 frt 20—40 kron kelt. Uj tengeri sok volt, 1 köböl szemes uj tengeri 4 — 4 frt 40 kr. 1 zsák csős 1 frt 20—40 kr. 1 zsák krumpli 1 frt. Sovány lúd sok volt, párja 2 frt — 2 frt 20 kr.

Az idő a pár napi hideg után ma mérsékeltebb, derül, borul, majd esőre áll.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről szept. 26-ról.

Arany . . . 5 frt 87 $\frac{1}{2}$ kr. | Ezüst . . 123 frt — kr

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.
Szerkesztőtárs Borostyáni Nándor.

HIRDETÉSEK.

Több rendbeli
nemes fajú almák,
Parminok és Renettek nagy és kismennyiségben kaphatók
Király Mihálynál,
N.-Csapó utcza 31. sz.
372 1—3

Hirdetés.

A Szalárdi uradalom részéről közhirré tétetik, hogy az ezen uradalomhoz tartozó Szarkó és Fegyvernek községekben a korcsmáltatási jog nyilvános árverés utján haszonbérbe fog adatni.

Az árverés Szalárdon 1870 október 26 án az uradalmi számtartói hivatalban a szokott órákban fog megtartatni, mire az árverelők 150 frt bánom pénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

Szalárd 1870, september hó 22-én.

369. 2—3. **Steindl József** számtartó.

Pályázat mérnöki állomásokra.

Debreczen sz. kir. város hatóságánál egy fő—és egy almérnöki állomás, amaz évi 1200. ez 900 frt. évi fizetéssel a bekövetkezendő tisztujitásig betöltendő levén:

A pályázni kivánók felhivatnak hogy folyamodványaikat — melyek különösen a mérnöki — és épitészeti szak képzettségről és gyakorlati ismeretökről szóló okmányokkal felszerelendők, a város polgármesteréhez Kovács Lajos urhoz, folyó évi október 20-ig adják be.

Mire az illetők azon hozzáadással figyelmeztetnek, hogy mind a két állomásra alkalmazandó egyének, a városon kivül teljesitendő munkák végett szükséges utazások alkalmából napdijban is részesülnek.

Kelt Debreczen, az 1870 ik évi september 14-én tartott tanácsülésből.

Kiadta
Oláh Károly
főjegyző.
359. 2—3.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszék 1870. évi sept. hó 15-én 7109. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tétetik, miképp Polacsek Vilmos mint felperes részere Geiger Arnold mint alperestől 168 frt 58 kr. váltói tartozás s járulékai erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen házi butorok, ezüstnemüek sat., nevezett alperesnek kelybeli Hatvan-utcza 1574 sz. a. lakásán f. évi ***szept. hó 30-ik napján*** d. u. 3 órakor nyilvános árverés utján készpénz fizetés mellett el fognak adatni — Mire a venni kivánók meghivatnak.

Debreczen 1870. szept. hó 23-án.

374 3—1 **A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.**

Végeladás.

Üzlet felhagyás végett van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy vászon, divat és rövidáruimat leszállitott árra bocsátottam, mely végkép kiárulás csak is rövid időn tartand.

A bolti tartályok és áruló asztalok eladók ugy szinte a bolti helyiség minden órán kiadó.

353. 5—6 **Rochlicz Arthur.**

Üzleti helyiség Nagy csapó utcza elején 333-ik szám alatt. Varga Imre ur házában.

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elád mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsöbbségi kötvényeket, szelvényeket

arany és ezüstpénzt. 188

Elád sorsjegyeket részletfizetésre,

szervez a legkedveltebb magyar és osztrák sorsjegyekre **játéktársaságokat.**

Ajánltatik:

Hitelintézeti sorsjegy, 1864-ki államsorsjegy, 1870-ki magyar kölcsönnyereménysorsjegy, 250,000, 200,000, 50,000, 400,000 frt főbb nyereménynyel, ugy egyes darabonkint, mint társaságban 10 darabra.

1531/1870. 376 1—3

Árverési hirdetmény.

Debreczen város törvényszékének telekkvi tanácsa részéről közhirré tétetik, miszerint a Simonffy János és neje Szabó Erzsébet közös tulajdonukat képező fancsikai 3 boglyás kaszálló, melynek fele része felperes Környei Gábor részére alperes Simonffy Jánostól 500 s. frt töke és járulékai erejéig letoglaltatott, közös tulajdonostárs Szabó Erzsébet beleegyezése folytán, egészben folyó évi ***október 28-ik***, szükség esetére nov. 28-ik napján, délutáni 3 órakor, a városházánál a telekhivatal helyiségében, birói árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár a becsérték 450 frt, melynek 10 %-ja vagyis 45 frt az árverelők által bánompénzül leteendő.

A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első részlet a bánatpénz betudásával, a leütéstől 8 nap alatt, a 2-ik részlet 3 hónap, az utolsó részlet 6 hónap alatt, a kiküldött végrehajtó kezéhez esedékes 6% kamataival lefizetendő.

A többi feltételek alolirott végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanságra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény hirlapi közzétételétől számitott 15 nap alatt fenirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1870. szept. 23-án tartott üléséből.

Igmándy József,
tlkkvi előadó.

Ki nem szereti halgatni a szép keringőt? Fájdalom korunk igen szegény ilyenekben, nehány kivétel hijjával; de a ki valódi kabinet-darabokat akar magának szerezni, annak ajánljuk a következő 3 keringő-lánczolatot: „Frühlingsreigen", szerzé Lammers Gyula; „Jugendträume", Hübner O. Tramotól (Jutalmat nyert). „Burschentänze", Frohnsdorf Jánostól. Egy-egy darab ára csak **75 kr. o. é.** Kapható Apitzsch Róbertnél Lipcsében, s minden könyvkereskedésben. 346 3—20

Egy igen nagy
fahombár
eladó.

Bővebb értesitést ad e lapok kiadóhivatala. 363 3—3

DEBRECZEN, 1870. NYOMATJA TELEGDI LAJOS BETÜIVEL SZÖLLŐSY MIHALY.